

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Oviedo, Francisco de

Lvgdvni, M.DC.LI.

V. De termino augmentationis & diminutionis substantialis compositi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95503](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95503)

materierum respicit quatuor extrema, quorum est modus, duo vnitua relata tanquam materiam, & formam quorum est informatio, & duplicem aliam informationem, seu vnionem quandam inter materiam, & formam antiquam, & aliam inter materiam, & formam nouam, sic terminus huius actionis respicit quatuor alia extrema vnituum materierum, & vnituum quantitarum tanquam materiam, & formam quarum est informatio, & duplicem informationem, quandam inter quantitatem antiquam, & materiam antiquam, & aliam inter quantitatem nouam, & materiam nouam tanquam extrema, quorum integralis vnio, (voco nouam quantitatem, quia nouiter acquiritur non quia nouiter producatur.) Et ita sicuti actio illa vltimò, & completiue constituit vnum subiectum informatum vna formâ substantiali substantialiter auctum, ita hæc actio vltimò, & completiue constituet vnum subiectum quantum accidentaliter auctum in ratione quanti.

7 Dabo quintam conclusionem postquam monuerim, consulo me dixisse in actione superaddita consistere formaliter augmentum subiecti primarij, & per se quantitatis, quod non vanè dictum colliges ex his, quæ iam subitio. Duplex est subiectum quantitatis in mea sententia; primum, cui quantitas inhaeret, & cui vnitur immediatè, hoc est, in mea sententia materia prima, cū qua quantitas constituit quoddam concretum accidentale ex materia substantiali & forma accidentali inter se vnitis. Aliud est subiectum secundarium videlicet totum, quod quantum denominatur tantum ratione materiæ, cui primariò, & per se inest quantitas. Hæc numero quantitas, & hæc numero informatio quantitatis nullam habent connexionem cum toto, quod tantum est subiectum denominationis, sed eadem numero permanebit siue totum permaneat, siue corumpatur dum eadem permaneat materia, licet dum est totum, illud quantum denominet. Ex his infero, & sic

QVINTA CONCLUSIO: actionem illam, in qua constituit vltimam rationem formalem accretionis subiecti primarij quantitatis, seu quanti resultantis ex quantitate, & subiecto primario, non ita intrinsecè & per se vltimò constituit totum substantiale maius quantitatiue, seu accidentaliter, vt non possit non illud constituere maius quantitatiue ex defectu subiecti, seu totius capaxis huius denominationis, quam extrinsecè quantitas toti substantiali communicat. Si tamen tale totum subsistat ex vi illius actionis accidentaliter, & quantitatiue augebitur. Rem probo, & explico. Possent de potentia absoluta hæc materia quanta hominis vniri illi materiæ primæ quantæ alimenti & quantitas hominis, & quantitas alimenti inter se vniri, & vnituum quantitarum vniri vnituo materierum, & illud informare, & adhuc materia alimenti retinere formam alimenti, & materia hominis formam hominis: in hoc casu esset vnum maius quantum ex materia hominis, & alimenti vnitis, quæ constituerent vnā materiam, & ex quantitate hominis, & alimenti, quæ constituerent vnā quantitatem integraliter vnitā, & ex vna materia, & vna quantitate vnitis resuleret vnum concretum quantitatum tantum ex materia, & quantitate hominis. Tamen hoc casu non dicitur compositum aliquod substantiale auctum quantitatiue, quia quantitas alimenti, etsi informet materiam vnitā materiæ hominis, non informat materiam hominis, & ita non constituit hominem magis quantum. Illa verò quantitas cum illa informatione, quam habet ad materiam nulla alia adueniente denominabit hominem auctum quantitatiue ex eo præcisè, quod forma hominis se extendat ad quantitatem, quam afficit quantitas, & illa denominatio formaliter à quantitate informante materiam, & non ab alia extensione formæ proueniet, quia hæc extensio tantum constituet subiectum, quod quantitas denominet quantitatiue auctum, quam denominationem ex defectu subiecti antea non tribuebat, quia formæ non supponunt per se subiectum, quod secundariò denominant. Sicuti in opinione, quæ asserit omnia accidentia præsentari per præsentiam huius quantitatis ex vi præsentia, quam modò habeo, constituitur formaliter præsens calor mihi adueniens, qui erit subiectum huius denominationis præsentis prouenientis à præsentia, quæ nunc est tanquam à forma, licet per se non supponat calorem quem postea tanquam forma constituet præsentem cum modò existat sine calore, quia forma tantum supponit subiectum, quod primariò affi-

cit, non verò quod afficit secundariò, & potest non afficere.

Ex his inferes, accretionem, ex vi cuius resultat vnum maius quantum importare præter actionem vnituum materierum, quæ communis est augmentationi substantiali, actionem productiuam vnionis informatiue inter vnionem integram materierum, & vnionem integram quantitatum, quæ informatio est integralis vnio inter informationem, seu vnionem informatiuam quantitatis antiquæ cum materia antiqua, & similem vnionem, seu informationem quantitatis nouæ cum materia noua. Inferes similiter per nutritionem, seu augmentationem substantialem, in qua acquiritur materia quantificata præcisè vnione inter ipsas quantitates, & omni actione tunc nouiter terminata ad partem, seu ad vnituum quantitatis, compositum acquirere plus quantitatis, quia acquisitio materiæ est acquisitio omnium, quæ materiæ insunt, & toti accrescunt omnia, quæ afficiunt materiam, quam acquirunt: Motusque nutritionis, seu augmentationis substantialis primariò, & per se terminatur ad substantiam, & secundariò ad quantitatem, & ad omnia accidentia, quæ insunt substantiæ, ad quam primariò terminantur, rectè enim potest idem motus plures terminos respicere, quemdam per se, & primariò, & alios secundariò ratione primarij.

PUNCTVM V.

De termino augmentationis, & diminutionis substantialis compositi.

Coincidit hæc quæstio in illam, quæ diuersis vocibus inquiri solet de terminis magnitudinis, & paritatis substantiæ, augmentatio enim, & diminutio eisdem terminis cingitur, quibus compositum augendum & diminuendum circumscribitur est, & non aliis. Vnde si compositum in infinitum potest extendi, in infinitum augeri poterit: & si in quacumque materia minori, & minori in infinitum potest conseruari, in infinitum poterit minui. Neque diuersa est difficultas de augmentatione substantiali & de accretione accidentali, quia semper indiuiduè coniunguntur, idè ne absque vtilitate terminos multiplicem, nomine augmentationis de substantiali, & accidentali disputationem instituiam. Iuxta opinionem Aristotelis circa continui compositionem duplex terminus necessariò assignandus est, quidam intrinsecus, extrinsecus alius tam in augmentatione, quam in diminutione rerum. Terminus intrinsecus augmentationis est ille, quem substantia potest attingere, & vltra quem non potest se extendere: verbi gratia, suppone tibi hominem posse replere statum nouem palmorum, & illam non excedere vltimum terminatum noni palmi, erit terminus intrinsecus hominis, & hic terminus magnitudinis vocatur ab Aristotelicis *maximum quod sit*, id est maximum incrementum, quod potest attingere. Terminus extrinsecus est ille, quem non potest attingere compositum, potest tamen replere quemcumque infra illum assignatum: verbi gratia, suppone hominem non posse crescere vsque ad nonum palmum complendum, & posse extendi in quacumque quantitate non attingente vltimum completium noni palmi; tunc dicitur homo extrinsecè terminatus versus magnitudinem, cuius terminus extrinsecus erit vltimum completium noni palmi, & terminus iste dicitur: *minimum quod non*, id est minimum incrementum, quod non potest attingere homo, quia omnia, quæ sub illo sunt potest homo replere, & omnia, quæ sunt supra illud, sunt illo maiora. Similiter versus magnitudinem duplex est terminus, quidam extrinsecus, alius intrinsecus: terminus intrinsecus est vltimus, ad quem per diminutionem potest substantia reduci: verbi gratia, pone formam hominis posse introduci in materiam vnus palmi, & non in aliam minorem: vltimum complementum vnus palmi erit terminus intrinsecus hominis versus paritatem, & hic terminus dicitur: *minimum quod sit*, hoc est minimum incrementum quod potest habere homo. Terminus extrinsecus est ille, in quo non poterit conseruari compositum, bene tamen in alio quocumque maiori: verbi gratia, suppone formam hominis non posse conseruari in materia vnus palmi, bene tamen in

In alia maiori, tunc terminus extrinsecus paruitatis erit ultimum completum vnius palmi, & terminus iste extrinsecus paruitatis dicitur maximum quod non, hoc est maximum incrementum ex his, quæ non sufficiunt ad formam hominis, quia omnia, quæ sunt supra illud, sufficiunt & omnia, quæ sunt infra illud, sunt illo minora. Neque ex termino extrinsecus magnitudinis, aut paruitatis possumus secundum sententiam Aristotelis terminum intrinsecum adducere, vel è contrâ, quia si terminus extrinsecus sit duplex palmus, quem non potest substantia attingere, terminus intrinsecus, si aliquis esset futurus, erat ille, qui immediatus est duplici palmo, at in sententia Arist. nulla quantitas non attingens extensionem duplicis palmi est immediata duplici palmo, sed quæcumque assignetur duplicem palmum, seu quæcumque aliam extensionem non attingens, potest magis, & magis in infinitum augeri, quin perveniat ad duplicem palmum, seu ad illam extensionem determinatam, quam, non attingit, quia portio illa, quæ deficit ad expellendum duplicem palmum, seu quæcumque aliam extensionem determinatam, quantumvis minima sit, est diuisibilis in infinitum, & potest in infinitum desumi ex illa, & adhuc aliud sumendum restare: ergo ex termino extrinsecus versus magnitudinem, aut paruitatem substantiæ assignato non potest inferri terminus intrinsecus eiusdem substantiæ, neque ex termino intrinsecus terminus extrinsecus, quia sicuti inter quæcumque extensionem non attingentem duplicem palmum, & extensionem, quæ illam attingit potest alia assignari maior illa extensione assignata duplicem palmum non attingente, & minor extensione attingente duplicem palmum, sic similiter inter extensionem duplicis palmi, & quæcumque aliam excedentem extensionem duplicis palmi, potest alia assignari maior extensione duplicis palmi, & minor extensione prius assignatâ excedente duplicem palmum & sic in infinitum. In sententia Zenonis facilius res agitur, omne enim quod terminum extrinsecum habet, quem non possit attingere versus magnitudinem, aut paruitatem, terminum intrinsecum habere necesse est, quia cuiusque quantitati potest assignari alia minor, & alia minor tali quantitate, inter quam, & maiorem, & minorem assignatam nulla possit assignari maior vna, & minor alia quantitate, & ita quantitas illa immediata termino extrinsecus terminus erit intrinsecus, & quantitas immediata termino intrinsecus terminus extrinsecus erit. Exempli gratia, sit terminus intrinsecus hominis, quem non possit excedere quantitas constans mille indiuisibilibus, quantitas constans vno indiuisibili supra mille erit terminus extrinsecus magnitudinis. Sic terminus extrinsecus quantitas constans decem indiuisibilibus supra mille, terminus intrinsecus erit quantitas constans novem indiuisibilibus supra mille, seu indiuisibile, quod complet hanc quantitatem, & sic de terminis paruitatis.

Vientia nullum sibi præfigere terminum intrinsecum magnitudinis, aut paruitatis defendit Venetus lib. 1. Physic. cap. 4. Communis sententia terminum intrinsecum magnitudinis & paruitatis viuentibus assignat. Hanc defendunt Patres Combrici, lib. Physic. cap. 4. q. 1. art. 7. P. Rub. ibid. quæst. 1. & apud hunc D. Thom. Scot. Richar. Greg. Durand. Caiet. Ferr. & alij. Circa eadem vientia sunt nonnulli qui asserunt via generationis, seu in bono statu ut ipsi loquuntur vientia habere hos terminos intrinsecos, via tamen corruptionis, seu in malo statu illis non circumscribi, sed tantum habere terminos extrinsecos, videlicet quantitatem aliquam, ad quam non possunt diminui. Circa non vientia certum est saltem habere pro termino extrinsecus magnitudinis quantitatem infinitam, quam non possunt attingere, & pro termino extrinsecus paruitatis in opinione Philosophi indiuisibile, ad quod reduci nequeunt, quia nequit dari indiuisibile separatum. Difficultas potest procedere inter quantitatem finitam diuisibilem an habeant terminum aliquem intra totam huius diuisibilis finitæ latitudinem. Communis sententia negat substantiis non viuentibus terminum tam intrinsecum quam extrinsecum magnitudinis intra mensuram quantitatis diuisibilis finitæ, omnes enim fateantur ignem, & alia huiusmodi composita posse supra quæcumque finitam extensionem rursus extendi, illamque superare. Circa terminum paruitatis nonnulli apud Rubium supra defendunt etiam non vientia habere terminum intrinsecum paruitatis. Alij tamen plures hunc terminum negant non vi-

Franc. de Ouedo, Philosoph. Tom. 1.

uentibus, qui tantum pro termino extrinsecus extensionem indiuisibilem assignare videntur, ac proinde intra extensionem diuisibilem finitam nullum terminum neque intrinsecum, neque extrinsecum magnitudinis, aut paruitatis substantiis non viuentibus prædicti auctores assignant.

PRIMA CONCLUSIO: Intra extensionem diuisibilem finitam assignandus est aliquis terminus siue intrinsecus, siue extrinsecus versus magnitudinem, & paruitatem omnibus viuentibus. Ratio omnibus familiaris efficax est. Partes viuentium habent inter se mutuam connexionem, & quædam dependent ab aliis: ergo non possunt esse in quacumque maxima distantia, si enim per integram leucam distaret stomachus à capite, longa cibus restaret via postquam viuens illos deglucisset donec ad stomachum accederent, tardèque manus capiti succurreret, si spatium leucæ illi esset percurrendum antequam auxilium capiti perveniret, neque possent à moto aere pulmones cordis atterere ardorem si nimis ab illo distarent, quapropter terminum magnitudinis viuentibus adscribi necesse est. Paruitatis terminum ipsorum deorganizationis arguit, non enim possent tam diuersa organa, & dispositiones adeo heterogeneæ in quacumque quantitate minima reperiri, neque possent temperamenta adeo inter se diuersa sicuti sunt temperamentum cerebri, & calcis non per notabile aliquod spatium sine mutua ipsorum clade distare.

SECUNDA CONCLUSIO: In opinione Zenonis vientia omnia terminum habent intrinsecum, & extrinsecum magnitudinis, & paruitatis: in opinione verò Aristotelis nulla est ratio, quæ probet vientia potius habere terminos intrinsecos, quam extrinsecos, vel potius extrinsecos, quam intrinsecos gaudere. Prior pars conclusionis probatur ex dictis supra ubi probavi in opinione Zenonis rectè terminum intrinsecum ex extrinsecis inferri, & extrinsecum ex intrinsecis. Posteriores trado ex eo quod nullam rationem inuenio, quæ potius hos terminos, quam illos in viuentibus ostendat, satis enim illorum deorganizationi, & partium heterogeneitati consultum esse videtur, tam per terminos extrinsecos, quam per intrinsecos: terminos intrinsecos aptos esse ad illorum naturam procreandam, & conservandam fert omnium sententia. De terminis extrinsecis idem suadeo: eo ipso quod homo debeat excedere tantam quantitatem, g. semivlnam, & non possit attingere aliam, v.g. decem palmos, non poterit ita minui ut rationis paruitatis non possit totam deorganizationem partium proportionatâ distantia retinere, neque ita augeri ut ratione distantia vnius partis ab alia, non possit quælibet debitum influxum alij exhibere: ergo sufficienter prouisum est per terminos extrinsecos viuentium deorganizationi, & partium, illarumque consensui, temperamento- rumque proportioni.

TERTIA CONCLUSIO: Non vientia per se loquendo nullum sibi terminum præfigunt magnitudinis, aut paruitatis intra diuisibilem, & finitam extensionem. Primam partem defendunt fere omnes auctores, & facile suaderetur, quia cum horum partes non dependant inter se, neque deorganizationem habeant nullum est caput, ex quo repugnet illarum quælibet quantumvis pluribus vnita alij, & alij parti eiusdem rationis vniri. Confirmatur: sumo ex quocumque igne quantumvis magno quatuor vltimas partes (sic dicito de quocumque alio composito) videlicet partem C, D, E, F, vnitas ordine positas, pars F tantum est vnita parti C, & pars E, parti D, & parti F, posita hac vnione ex eo quod D, vnietur, vel non vnietur parti C, & aliis quibuscumque anterioribus, pars F non habet diuersam aptitudinem, neque impedimentum aliquod ut vnietur alij parti aduenienti: ergo quantumvis crescat compositum illud per partem anteriorem poterit per posteriorem eodem modo accrescere, quælibet enim pars adueniens eiusdem est rationis cum anteriori, & sicuti pars anterior potuit terminare vnionem cum adueniente, sic adueniens poterit terminare vnionem cum alia adueniente respectu cuius sit anterior, vnio enim præcedens, seu mediata, quæ maior est, quo plures partes adueniunt, conditio non est, ut modò dicebam ad hoc ut hæc pars vltima alij aduenienti vnietur. De terminis paruitatis licet non adeo certus idem affirmo, quia nullâ inuenio rationem ad hos terminos non viuentibus præfigendos intra diuisibilem quantitatem, & in sententia Zenonis facile est rationem reddere cur non possit substantia aliqua in indiuisibili materia conservari, cum secundum hanc opinionem indiuisibile separatum non repugnet. Affirmat

N n 3 multi

multi substantiam non viuentem non posse in quacunque minori, & minori extensione conservari, quia non in quacunque potest operari, & conservari nequit in extensione, in qua non potest operari, quia esse est propter operari. Mihi certum non est non posse substantiam aliquam conservari in extensione adeo exigua, in qua operari non potest, sicuti conservatur qualitas adeo remissa, ut nullam possit exercere actionem. Neque certum est non posse aliquam actionem procedere à substantia in minori & minori extensione constituta, probabilius enim est quamlibet particulam ignis separatam, & indivisibilem eiusdem, si hoc separari potest, producturam in se suam praesentiam, & proprium calorem omnesque sui passiones, quia extensio si necessaria omnino est ad operandum in subiecto extraneo, ideo est, quia ad applicationem requiritur, ignis autem, & quodlibet aliud agens quacunque extensione seclusa habet applicationem requisitam ad agendum in se ipsum.

PUNCTUM VI.

De alimento, & causa necis humanae.

- 1 **V**iuens alimento indigere, ut ad perfectum statum perveniat, & postquam ad illud pervenit, ut resarciat damna ab extrinsecis agentibus illata per se notum est, difficultas est an postquam ad perfectum statum pervenit, illo per se indigeat, non solum ne ab agentibus extrinsecis corrumpatur, sed etiam ne natiuus vivens calor absumat humidum radicale, & ne haec vivens partes ita agant in alias heterogeneas, ut illarum temperamentum dissolvant, earundemque materiam ad aliam formam disponant, quā adveniente destruunt partes formae, quae in illis materiae partibus praesens, & consequenter aliae compartes, quia non possunt haec partes animae sine illis subsistere.
- 2 **P.** Hurtad. disp. 2. sect. 10. subsect. 3. asserit viuentem in statu perfecto constitutum tantum indigere alimento ne ab illis extrinsecis principiis corrumpatur, puta enim non posse aliquam partem viventis alius compartis destructionem machinari, neque posse mortem in hoc sensu à principio intrinseco procedere, quia quaelibet pars in totius compositionem, & non illius destructionem ordinatur, ac proinde non potest pars viventis, quae per se est causa componens, & conservans totum illud destruere. Ratio haec nullius est momenti, quia pars per se & ex sua natura ordinatur ad componendum, & conservandum totum, quatenus verò agit in partem vicinam potest esse causa corruptionis illius, neque ex hoc infertur intendere sui corruptionem, quia etiam destructa aliqua comparte destruitur totum, & consequenter pars, quae fuit causa destructionis totius, quod fit praeter intentionem partis, quae tantum per se intendit sibi assimilari partem vicinam, ex qua assimilatione per accides eiusdem partis corruptio sequitur. Nec minus friuolum est, quod docet Hurt. videlicet quamlibet partem praeter propriam temperiem, quam in ordine ad se requirit habere aliquem excessum quem possit amittere in pugna, quā habet cum alia parte vicina, ut illa amissa maneat in statu naturali. Quia postquam pars amisit gradum protuberantem, & redacta fuit ad temperamentum, quod exposcit in ordine ad se, adhuc manet dissymbola parti vicina, & manet in eadem pugna cum illa, in qua necessario aliquando deperdet aliquid proprii temperamenti requisiti ad sui conservationem. Neque ut pars viventis aliquos gradus cuiusvis qualitatis innatae abque sui corruptione possit deperdere, necessum erat aliquos illi designari ultra illos, quos exigit in ordine ad se, quia non eo ipso quod pars viventis amittat quēcunque gradum, ex his quos exposcit, ut bene se habeat in ordine ad se, statim corrumpitur: potest enim sine aliquibus, ex his, quos ita exposcit, & cum aliis contrariis, quos non sine violentia patitur, conservari, sicuti conservatur aqua cum aliquibus caloris gradibus, non enim omnes gradus qualitatis, quos exposcit substantia ut bene se habeat in ordine ad se, & in ordine ad suas operationes sunt, sine quibus conservari nequit.
- 3 **M**elius communis sententia tenet viuentem indigere alimento, ut natiuus calor illud depascat, & ita non agat humidum radicale, hoc est in alias partes spermaticas viventis valde humiditas, & non adeo calidas, quas corrumpere breui tempore si in illas ageret, & consequenter totum periret viuentem. Suadet hanc conclusionem nimis calor vi-

uentibus innatus, ratione cuius necessaria illis est respiratio, ut aerem cor ambientem iam calidum admoveant, & alium magis temperatū attrahant, quo nimius cordis calor attemperetur, & ipsum cor, partēque illi vicinae aeris refrigerio recreentur. Ob eandem rationem cordi fuerit prouisa dux alula, seu flabella, quae continuo motu novum aerem cordi subministrant. Neque alia potest assignari ratio propter quam adeo auidē vivens innato appetitu alimentū exposcat, sine quo pernotabili aliquo tempore subsistere non valet. Quia etiam adolescentes alimento indigent, ut ad perfectum virorum statum promoveantur, non ideo adolescens periret, etiam si materia non haberet, quā augeretur, quia sicuti adolescens duodecim annorum illos pergit cum paucioribus substantiae partibus illis quas habet, dum illos explet, sic posset sine nouo augmento per integrum annum durare, quod perspicuum est, quia saepe adolefcent post notabile aliquod tempus nullū recepit augmentum si computentur partes, quas acquisiuit cum illis, quas amisit, imò saepe sunt longē plures partes, quas per integrum mensem deperdit, quā sunt illae, quas nutritiua virtus elaborauit, quo tempore sine alimento non posset subsistere: ergo nō ex eo nequit sine alimento viuere, quia exigit augeri. Neque precise viuentis alimento indiget, ut resarciat dāna illata ab externis agentibus, & se ab illis impetentibus illarum tractetur, quia si ex hoc capite precise sine alimento viuere non posset homo bene nutritus dici posset impraeus viuere, dum agentia extrinseca ablumebant partes illius, quibus antequam pinguesceret macer subsistebat, non enim sepe extrinseca agentia adeo actiua sunt, ut valeant viuentem optime nutritum infra materiem illā constituere, sub qua posse viuere experientia monstrauit. Neque credi potest viuentem in vacuo constitutum, vel quouis alio modo ab actiuitate extrinsecorum agentium absolutum posse per longum tempus sine alimento conservari, quod haberet, si alimentum tantum indigeret, ut se ab extrinsecis agentibus seruaret incolumem. Vltimò audiēdi non sunt, qui asserunt viuentem nō posse pati secundum aliquas partes ab aliis etiam heterogeneis, quia excessus, quem habet haec pars respectu alius immediatē sufficiens non est, ut agat in illā, quia in omnibus partibus gradatim fit qualitatis excessus per gradus valde exiguos. Hic dicendi modus omni fundamento destitutus est, & tantum ad difficultatē, in quam se gratis coniiciunt, asserentes viuentem non posse secundum aliquas partes ab aliis heterogeneis pati excogitatus, insuper illū impugnat manifesta experientia, qua videmus partes heterogeneas viuētis magnopere calore excedi ab aliis valde propinquis, in quā exigua distantia non potest excessus assurgere. Ex his infero: viuentis alimento indigere ut ad perfectum statum perducat, & iam ad hunc perductū, ut reparet damna illata ab extrinsecis agentibus, insuper ut illius natiuus calor agat in alimentū, quo deficiente ageret in humidū radicale, & illius destrueret substantiam, & consequenter totum viuentem, quia reliquae partes sine illis, quas absumeret calor nō valerēt conservari, ex quo capite omni viuenti mortē contingere necesse est, quia etiam si alimentū impediatur ne totā suam actiuitatem partes heterogeneae viuentis circa alias compartes exerceant, nihilominus sufficiens nō est, ne aliquantum ipsae partes inter se agant, & repantur, moraliter enim impossibile est applicari alimentum, quod ita praecupet actiuitatem natiui caloris, ut huic virtuti non supersit ad agendum in alias partes viuentis minus calidas. Secundò etiam alimentum penitus impediret ne partes heterogeneae viuentis mutuo repareretur, cum alimentum per se mortem afferat ipsi viuenti, indigentia alimentū necis alia causa esset, quia esset causa applicationis alimentū, quod mortem inferret viuenti.

Dixi alimentū per se hoc est ratione suae actiuitatis esse causam necis, hoc est omnino certū, quia cum hoc habeat qualitates contrarias viuenti, dum viuentis agit in illud ab eodem reparatur, & aliquid amittit, quod continua pugna, assiduaque reactione, ita viuentis infringit vires, ut paulatim languescat, donec ita debiles fiant, ut non possint alimentū in se conuertere, neque aliquid amissi roboris recuperare. Adde viuentis non totum alimentū in se conuertere, sed plura ex illo excrementa esse residua, quorū vi antequā expellantur, proprii temperamenti non leuem patitur iacturam. Deinde non ita perfectē expultrice virtute expelli valet, ut illorū aliquid intestinis adhærere non remaneat, neque viscosa flegmata possint ita excuti, ut stomachū omnino illis purgatum, mundumque relinquatur, si enim cum aquam